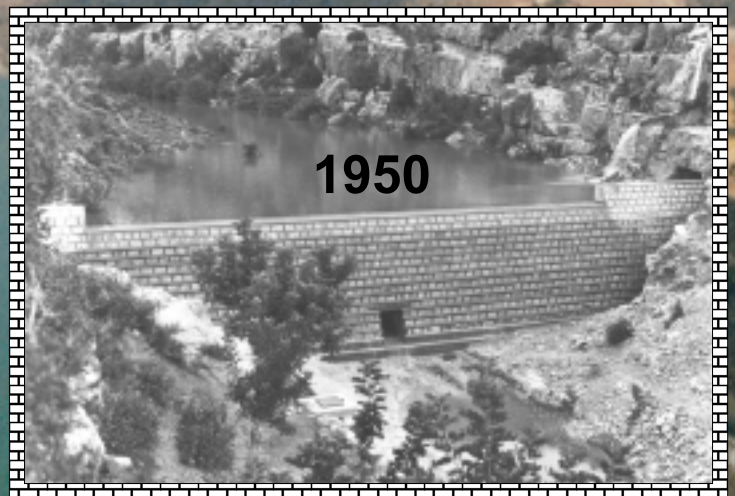
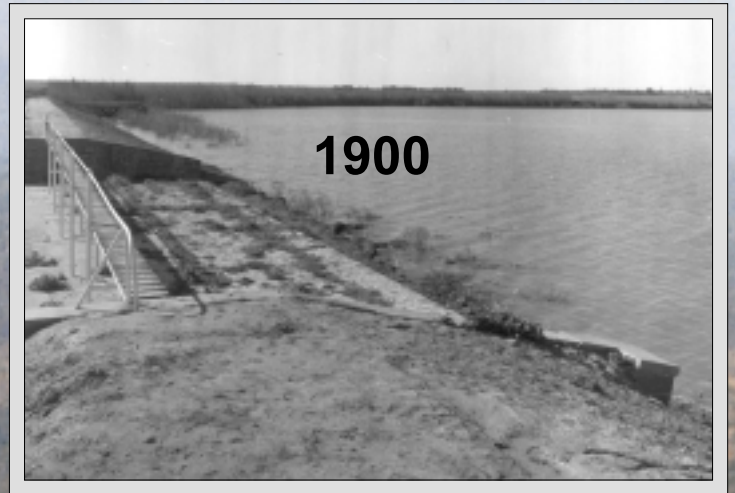

ΦΡΑΓΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΥΔΑΤΩΝ

Σύνταξη και επιμέλεια ύλης:

Γ. Σωκράτους (Υπηρεσία Τηλεμετρίας)
Χ. Όμορφος (Υπηρεσία Τηλεμετρίας)
Αιμ. Ιωάννου (Υπηρεσία Τηλεμετρίας)

Φωτογραφίες:

Υπηρεσία Μελετών

Φωτογραφίες εξωφύλλου:

Φράγμα Κούρη
Φράγμα Κουκλιών (1900)
Φράγμα Καντού (1950)
Φράγμα Τσακίστρας (2000)

Φωτογραφία οπισθόφυλλου:

Φράγμα Ασπρόκρεμμου

ΦΡΑΓΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στην Κύπρο, η ανάπτυξη των υδάτινων πόρων από την Ανεξαρτησία και μετά, υπήρξε εντυπωσιακή αν συγκριθεί με άλλες χώρες του μεγέθους και του επιπέδου ανάπτυξης της χώρας μας. Πειστική μαρτυρία της ανάπτυξης αυτής, είναι η σύνδεση κάθε οικιστικής και βιομηχανικής μονάδας με διασωληνωμένο καλής ποιότητας νερό που πληροί τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές και τα 105 και πλέον φράγματα και υδατοδεξαμενές που κατασκευάστηκαν, με χωρητικότητα 304,7 περίπου εκατομμυρίων κυβικών μέτρων νερού.

Δυστυχώς, παρά το εντυπωσιακό έργο που έχει επιτευχθεί, λόγω της μείωσης της βροχόπτωσης και της μείωσης εισροής νερού στα φράγματα, οι διαθέσιμες ποσότητες νερού για ύδρευση και άρδευση δεν ήταν αρκετές, με αποτέλεσμα τα τελευταία χρόνια, να επιβληθούν περιορισμοί στην παροχή νερού και κατ' επέκταση να δημιουργηθούν προβλήματα σ' όλους τους τομείς δραστηριοτήτων.

Η κατάσταση που αντιμετωπίζουμε, έχει φέρει στην επιφάνεια την ανάγκη δημιουργίας μονάδων αφαλάτωσης για απεξάρτηση της παροχής πόσιμου νερού στα μεγάλα αστικά και τουριστικά κέντρα από τη βροχόπτωση. Ήδη, τον Απρίλη του 1997 άρχισε να λειτουργεί η πρώτη μονάδα αφαλάτωσης στη Δεκέλεια, δυναμικότητας 40.000 κυβικών μέτρων νερού την ημέρα, ενώ τον Απρίλη του 2001 άρχισε να λειτουργεί και η δεύτερη μονάδα αφαλάτωσης δίπλα στο αεροδρόμιο Λάρνακας, δυναμικότητας 52.000 κυβικών μέτρων νερού την ημέρα.

Η κυβερνητική υδατική πολιτική όμως, δεν περιορίζεται μόνο στο θέμα των αφαλατώσεων. Προωθείται η αξιοποίηση άλλων μη παραδοσιακών πηγών νερού, όπως είναι τα επεξεργασμένα λύματα για σκοπούς άρδευσης γεωργικών καλλιεργειών και εμπλουτισμού υπόγειων υδροφορέων, η αξιοποίηση των υπόγειων υφάλμυρων νερών, η αναδιάρθρωση των γεωργικών καλλιεργειών και η προώθηση καλλιεργειών λιγότερο υδροβόρων, η ίδρυση Ενιαίου Φορέα Υδάτων, η εφαρμογή μέτρων εξοικονόμησης νερού και η δημιουργία υδατικής συνείδησης για σωστή χρήση του πολύτιμου αυτού αγαθού της φύσης. Επίσης, προωθείται η εκτέλεση των επιπρόσθετων υδατικών έργων που προβλέπονται από το σχέδιο υδατικής ανάπτυξης που έχει εκπονηθεί για την περίοδο μέχρι το 2015. Στα πλαίσια του σχεδίου αυτού, ήδη συμπληρώθηκε η κατασκευή του φράγματος Αρμίνου στον ποταμό Διάριζο, ενώ άρχισε και συνεχίζεται η κατασκευή του φράγματος Ταμασού στον ποταμό Πεδιαίο και του φράγματος Κανναβίου στον ποταμό Έζουσα.

Η γενικότερη κυβερνητική πολιτική θα δώσει ικανοποιητικές λύσεις σ' όλες τις πτυχές του υδατικού προβλήματος. Το νερό όμως δεν πρέπει να θεωρείται ως δεδομένο. Η έλλειψη νερού είναι ένα από τα πιο κρίσιμα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα. Το νερό είναι ένα αγαθό που φαίνεται πως, με την πάροδο του χρόνου η φύση θα μας το δίνει όλο και σε μικρότερες ποσότητες. Χρειάζεται, λοιπόν, προσοχή στη χρήση του και όχι κατάχρηση.

Η παρούσα έκδοση, εξ ανάγκης πολύ συνοπτική, επιχειρεί να παρουσιάσει, με τρόπο απλό, τη σημασία, τα χαρακτηριστικά και τα στοιχεία των φραγμάτων και υδατοδεξαμενών που διαθέτει σήμερα η Κύπρος.

Στη διεύθυνση και το προσωπικό του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων που συνέβαλε με οποιοδήποτε τρόπο στην ετοιμασία της έκδοσης αυτής, εκφράζω τις ευχαριστίες μου και τα ειλικρινή μου συγχαρητήρια.

Κώστας Θεμιστοκλέους
Υπουργός Γεωργίας,
Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

Δεκέμβριος, 2001

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το έργο που επιτελέστηκε από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος στον τομέα της αξιοποίησης των υδάτινων πόρων με την κατασκευή φραγμάτων, είναι πρωτοποριακό και σημαντικό για την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη του τόπου μας. Η Κύπρος διαθέτει σήμερα ένα μεγάλο αριθμό φραγμάτων, που μαζί με τις μονάδες αφαλάτωσης μπορούν να δώσουν εκείνες τις ποσότητες νερού που είναι αναγκαίες για την ανάπτυξη του τόπου και στην εξασφάλιση υψηλής ποιότητας ζωής για τους κατοίκους του νησιού μας.

Το νερό από τα φράγματα, χρησιμοποιείται για υδρευτικούς και αρδευτικούς σκοπούς, ενώ κάποιες μικρές ποσότητες χρησιμοποιούνται και για βιομηχανικούς σκοπούς.

Το πρώτο φράγμα κατασκευάστηκε στα Κούκλια το 1900 και αποτελείται από μακρά αλλά χαμηλά αναχώματα. Όμως, η γενική αντίληψη των εμπειρογνομόνων της εποχής εκείνης ήταν ότι, με εξαίρεση την πεδιάδα της Μεσαορίας, η φυσική διαμόρφωση της Κύπρου δεν ήταν κατάλληλη για την κατασκευή μεγάλων αποθηκευτικών έργων νερού και σημασία δόθηκε στην ανάπτυξη των υπόγειων υδάτινων πόρων.

Άντληση νερού από ανεμόμυλους

Άντληση νερού από στέρνα

Μεταφορά πόσιμου νερού από παραδοσιακή βρύση

Σ' αυτό, συνέτεινε και το γεγονός ότι το νερό αυτό ήταν φθινό, καλής ποιότητας και δεν χρειαζόταν κυβερνητική παρεμβολή στην ανάπτυξή του. Έτσι, τη δεκαετία 1920 - 1930, μετά από έρευνες, άρχισε η εκμετάλλευση των υπόγειων αποθεμάτων νερού στην Αμμόχωστο και τη Μόρφου. Μέχρι την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας το 1960 ανορύχθηκαν χιλιάδες γεωτρήσεις σ' όλες τις περιοχές της Κύπρου, με αποτέλεσμα, το πρώτο μεγάλο πρόβλημα που έπρεπε να αντιμετωπιστεί με την εγκαθίδρυση της Δημοκρατίας το 1960,

να είναι η απειλούμενη εξάντληση, λόγω υπεράντλησης, των υπόγειων αποθεμάτων νερού στις κυριότερες υδροφόρες περιοχές όπως στην Αμμόχωστο, στη Μόρφου και στο Ακρωτήρι.

Έτσι, σήμερα, η αποθηκευτική ικανότητα των φραγμάτων και υδατοδεξαμενών ανέρχεται στα 304,7 περίπου εκατομμύρια κυβικά μέτρα (ΕΚΜ) νερού σε σύγκριση με 6 ΕΚΜ που ήταν το 1960,

Ο Πρόεδρος Μακάριος στη Βουλή των Αντιπροσώπων όπου προήδρευσε συνεδρίας του Σώματος για το υδατικό πρόβλημα (Απρίλης του 1966)

Το πρόβλημα και η εξελικτική χειροτέρευσή του διαγνώστηκε έγκαιρα από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες, που με τη βοήθεια διεθνών οργανισμών κατέστρωσαν ένα μακροπρόθεσμο πρόγραμμα για την ικανοποιητική αντιμετώπιση του.

Αμέσως μετά την Ανεξαρτησία, η προσοχή στράφηκε στη συστηματική μελέτη και κατασκευή υδατικών έργων, τόσο εμπλουτιστικών όσο και αποθηκευτικών. Το πρώτο βήμα αφορούσε τον καθαρισμό ολοκληρωμένου προγράμματος επισκόπησης και αξιολόγησης των υδάτινων πόρων του νησιού και ακολούθησε η εφαρμογή ενός μακροπρόθεσμου προγράμματος εκτέλεσης έργων υδατικής ανάπτυξης, στα οποία περιλαμβάνεται η κατασκευή μεγάλου αριθμού φραγμάτων, ώστε να καταστεί δυνατή η διαχρονική καθώς επίσης και η γεωγραφική χρήση του νερού.

Μέτρηση ροής ποταμού

μια επίδοση πραγματικά εντυπωσιακή αν συγκριθεί με άλλες χώρες του μεγέθους και του επιπέδου ανάπτυξης της χώρας μας. Μέχρι το 2004, με τη συμπλήρωση της κατασκευής των φραγμάτων Ταμασού και Κανναβιού, η συνολική χωρητικότητα θα ανέλθει στα 325,5 ΕΚΜ νερού.

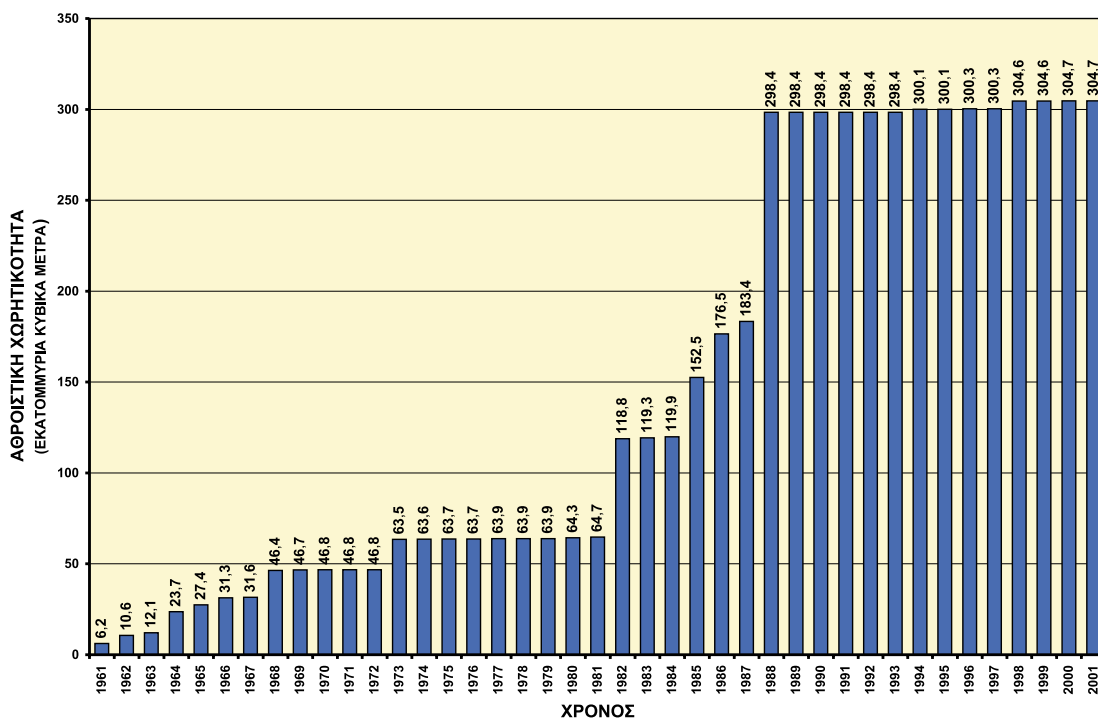
Στην Κύπρο υπάρχουν σήμερα 105 φράγματα και υδατοδεξαμενές: 37 μεγάλα φράγματα, χωρητικότητας 286,1 ΕΚΜ νερού από τα οποία 3 είναι εμπλουτιστικά - αντιπλημυρικά, 42 μικρά φράγματα χωρητικότητας 16,1 ΕΚΜ νερού από τα οποία 32 είναι εμπλουτιστικά - αντιπλημυρικά και 26 εξωποτάμιες δεξαμενές χωρητικότητας 2,5 ΕΚΜ νερού.

Το 81% των φραγμάτων, δηλαδή 85, είναι χωμάτινα ή λιθόρριπτα και το 19%, δηλαδή 20, με σπλισμένο σκυρόδεμα. Η χωμάτινη κατασκευή προτιμήθηκε για λόγους τοπογραφίας και γεωλογίας καθώς και για οικονομικούς λόγους. Τα περισσότερα φράγματα βρίσκονται σε

Δυστυχώς, παρά το εντυπωσιακό έργο που έχει επιτευχθεί, λόγω της μείωσης της βροχόπτωσης και της λιγοστής εισροής νερού στα φράγματα, οι διαθέσιμες ποσότητες νερού για ύδρευση και άρδευση δεν ήταν αρκετές με αποτέλεσμα τα τελευταία χρόνια να εφαρμοστούν περιορισμοί στην παροχή νερού με δυσμενείς επιπτώσεις στο γεωργικό τομέα, στην κοινωνική ζωή και γενικά στην οικονομία του τόπου.

Για την αντιμετώπιση της κατάστασης δημιουργήθηκαν μονάδες αφαλάτωσης με σκοπό την απεξάρτηση από τη βροχόπτωση της παροχής πόσιμου νερού στα μεγάλα αστικά και

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΦΡΑΓΜΑΤΩΝ 1961-2001

κοιλάδες και γι' αυτό προτιμήθηκε η χωμάτινη κατασκευή που είναι πιο οικονομική, αφού υπάρχουν τα φυσικά υλικά από τους ποταμούς και από τις γύρω περιοχές των φραγμάτων. Εξάλλου, η κατασκευή φραγμάτων με μπετόν προϋποθέτει ισχυρά πετρώματα στο υπόστρωμα που συνήθως δεν τα βρίσκουμε στις ανοικτές κοιλάδες.

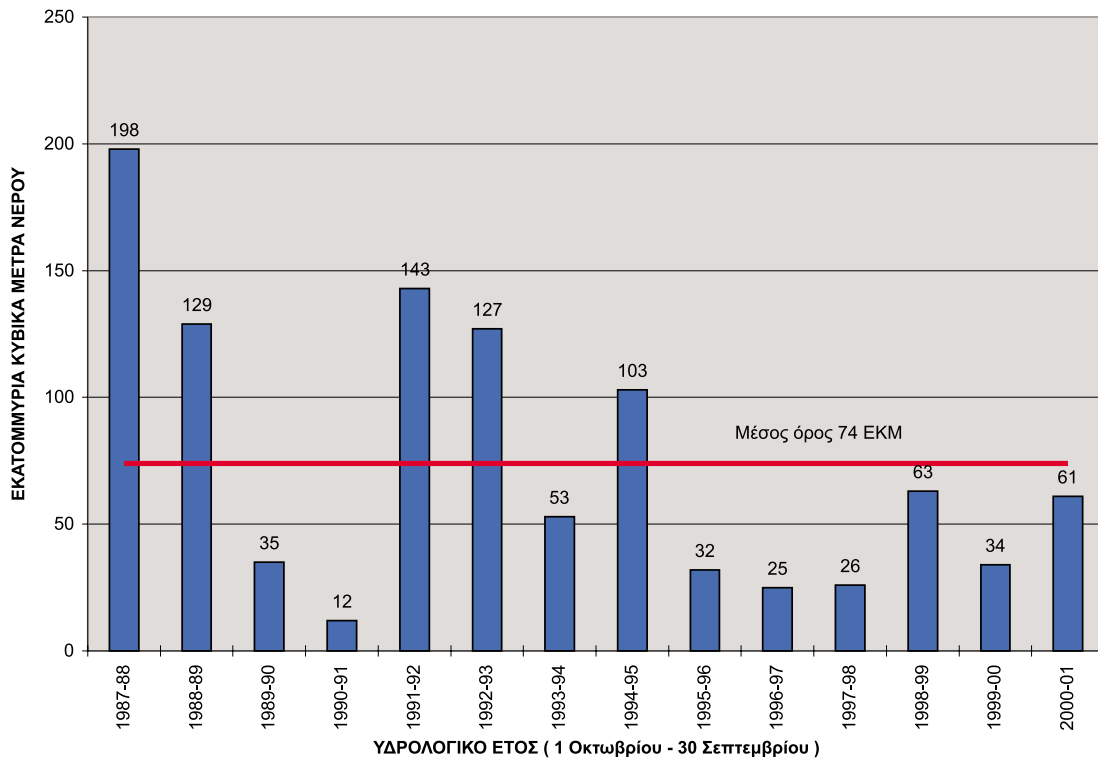
τουριστικά κέντρα. Την 1η Απριλίου 1997 άρχισε να λειτουργεί η πρώτη μονάδα αφαλάτωσης στη Δεκέλεια, ενώ τον Απρίλιο του 2001 άρχισε να λειτουργεί και η δεύτερη μονάδα αφαλάτωσης δίπλα στο αεροδρόμιο Λάρνακας. Η μονάδα του αεροδρομίου Λάρνακας, που είναι το μεγαλύτερο υδατικό έργο της Κύπρου στον τομέα αυτό, μαζί με

τη μονάδα της Δεκέλειας, υπολογίζεται να παράγουν 33 ΕΚΜ νερού το χρόνο. Αυτή η ποσότητα, μαζί με την ποσότητα νερού στα φράγματα, αποτελούν ασφαλείς ποσότητες για πλήρη άρση των περιορισμών στην παροχή πόσιμο νερού.

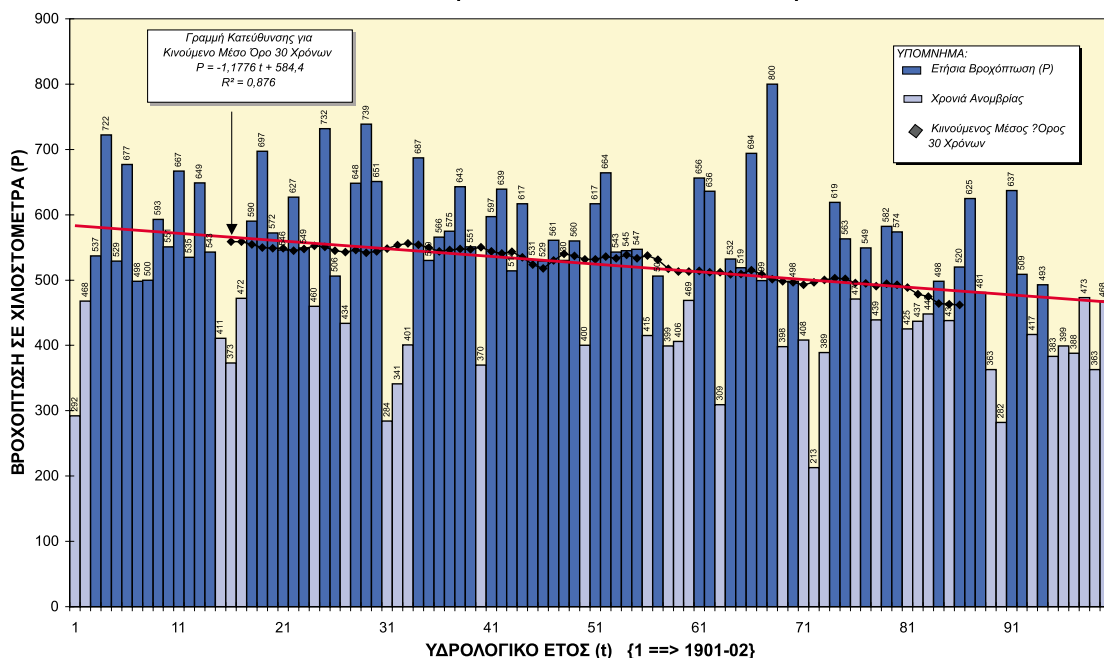
βροχόπτωση. Η Κυβέρνηση, όπως έγινε και στον τομέα του πόσιμο νερού, μεριμνά και για την απεξάρτηση της γεωργίας, σε κάποιο βαθμό, από τις καιρικές συνθήκες με τη λειτουργία μονάδων αφαλάτωσης για γεωργικούς σκοπούς, ιδιαίτερα για τις φυτείες των θερμοκηπίων που συνήθως είναι πολύ πιο οικονομικά

Σ' ότι αφορά τον τομέα της γεωργίας, ίσως, αυτή να εξαρτάται, για μερικά ακόμα χρόνια, από τη

ΕΙΣΡΟΗ ΝΕΡΟΥ ΣΤΑ ΦΡΑΓΜΑΤΑ 1987 - 2001

ΕΤΗΣΙΑ ΒΡΟΧΟΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ ΚΙΝΟΥΜΕΝΟΣ ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ 30 ΧΡΟΝΩΝ (ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ)

ΜΕΓΑΛΑ ΦΡΑΓΜΑΤΑ

*Σημειώσεις: Η χρονολογία στην παρένθεση είναι η πρώτη χρονιά λειτουργίας του φράγματος.
Η χωρητικότητα κάθε φράγματος φαίνεται στα δεξιά της φωτογραφίας.*

Καφίζες (1953)

113.000 m³

Πέρα Πεδί (1956)

55.000 m³

Κανθού (1956)

34.000 m³

Πύργος (1957)

285.000 m³

Τριμήκληνη (1958)

340.000 m³

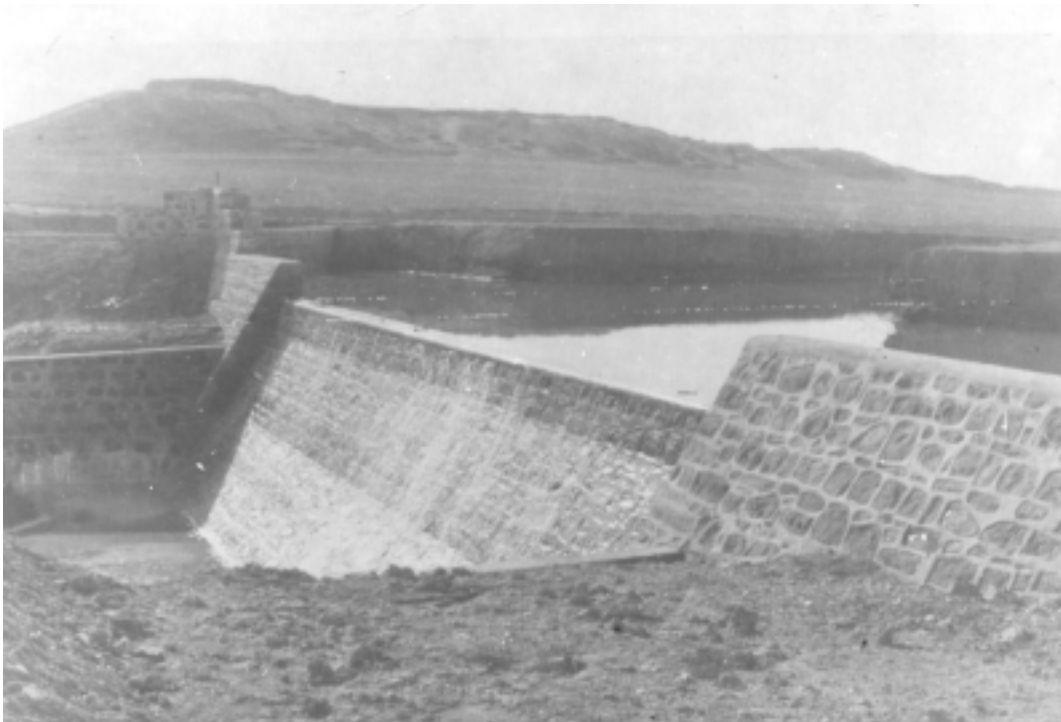
Λεύκα (1962)

368.000 m³

Αθαλάσσα (1962)

791.000 m³

Κιόνελη (1962)

1.045.000 m³

Μόρφου (1962)

1.879.000 m³

Κανλί Κογιού (1963)

1.113.000 m³

Αργάκι (1964)

990.000 m³

Αγρός (1964)

99.000 m³

Κίτι (Τρέμιθος) (1964)

1.614.000 m³

Μια Μηλιά (1964)

355.000 m³

Λιοπέτρι (1964)

340.000 m³

Οβγός (1964)

845.000 m³

Πολεμίδια (1965)

3.400.000 m³

Αγία Μαρίνα (1965)

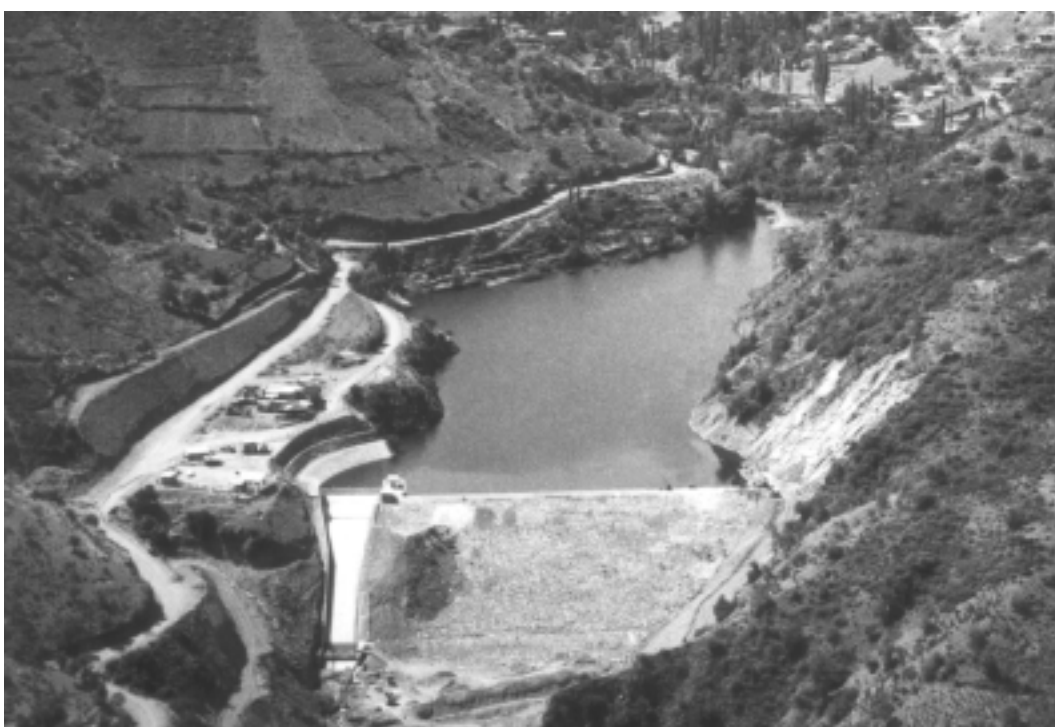
298.000 m³

Μαυροκόλυμπος (1966)

2.180.000 m³

Καλοπαναγιώτης (1966)

363.000 m³

Πωμός (1966)

860.000 m³

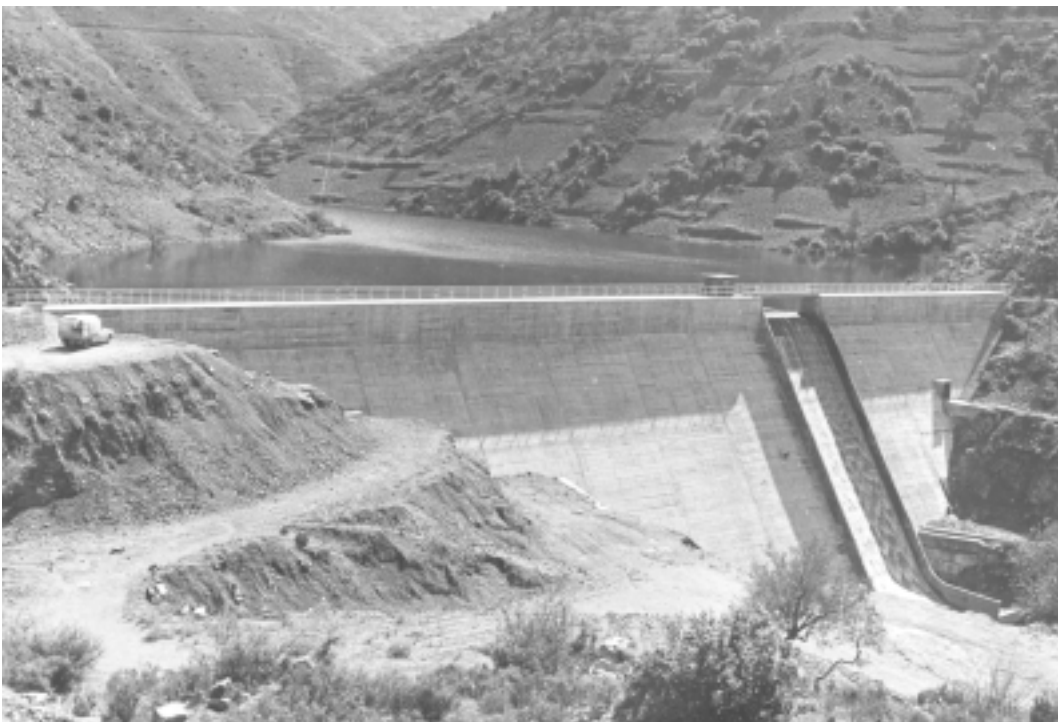
Γερμασόγεια (1968)

13.500.000 m³

Λεύκαρα (1973)

13.850.000 m³

Παλαιχώρι - Καμπί (1973)

620.000 m³

Μάσσαρι (1973)

2.273.000 m³

Αρακάπας (1975)

129.000 m³

Άγιοι Βαβασινιάς (1981)

53.000 m³

Ασπρόκρεμμος (1982)

52.375.000 m³

Ξυλιάτος (1982)

1.430.000 m³

Καλαβασός (1985)

17.100.000 m³

Διπόταμος (1985)

15.500.000 m³

Ευρέτου (1986)

24.000.000 m³

Άχνα (1987)

6.800.000 m³

Κούρης (1988)

115.000.000 m³

Βυζακιά (1994)

1.690.000 m³

Αρμίνου (1998)

4.300.000 m³

Τσακίστρα (2000)

100.000 m³

Ταμασός (υπό κατασκευή)

2.800.000 m³

Κανναβιού (υπό κατασκευή)

18.000.000 m³

ΦΡΑΓΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Α/Α	ΥΠΗΛΙΑ	ΑΡΙΘ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΕΠΙΘΕΤΟ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ	ΠΕΡΙΜΕΤΡΟΣ			ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ		ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ				ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ		ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ	
					ΜΕΤΡΟ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ			
															Ha		ΑΕΙΤΟ
ΜΕΓΑΛΑ ΦΡΑΓΜΑΤΑ																	
1	Εσθλα	1953	Γάνου (Γάνου)	113.000	*		103	Ασθλα	39	Ασθλα	23	26	3	20	19	53	Οι Πι Α Ασθλα
2	Δύνα	1956	Ενού (Ενού)	55.000	*		15	Αύνα	10	Ασθλα	22	66	4	12	37	106	Οι Πι Α Ασθλα
3	Επί	1956	Οσθλα (Ενού)	34.000	*		75	Εσθλα	8	Ασθλα	15	53	3	12	31	59	Οι Πι Α Ασθλα
4	Δύνα	1957	Ενού	285.000	*		167	Αύνα	14	Ασθλα	22	66	8	30	30	120	Οι Πι Α Ασθλα
5	Οσθλα	1958	Ενού	340.000	*		87	Αύνα	52	Ασθλα	33	76	6	23	31	59	Οι Πι Α Ασθλα
6	Εσθλα	1962	Οσθλα (Γάνου)	368.000	*		174	Ασθλα	55	Ασθλα	35	149	20	45	31	246	Οι Πι Α Ασθλα
7	Ασθλα	1962	Εσθλα (Γάνου)	791.000	*		42	Ασθλα	34	Χύ	18	415	88	230	240	47	Οι Πι Α Ασθλα
8	Επί	1962	Ασθλα (Γάνου)	1.045.000	*		114	Εσθλα	26	Χύ	15	196	46	276	57	170	Οι Πι Α Ασθλα
9	Γάνου	1962	Γάνου	1.879.000	*	*	903	Ασθλα	458	Χύ	13	1.400	387	480	450	680	Οι Πι Α Ασθλα
10	Επί	1963	Οσθλα (Γάνου)	1.113.000	*		536	Οσθλα	33	Χύ	19	297	52	390	27	110	Οι Πι Α Ασθλα
11	Ασθλα	1964	Επί	990.000	*		321	Επί	50	Εσθλα	41	137	134	107	146	280	Howard Humphreys & Sons
12	Ασθλα	1964	Επί	99.000	*		40	Αύνα	1	Χύ	26	171	53	15	51	6	Οι Πι Α Ασθλα
13	Επί	1964	Οσθλα	1.614.000	*		664	Επί	130	Χύ	22	1.075	173	360	150	610	Il Nuovo Castoro
14	Επί	1964	Οσθλα (Γάνου)	355.000	*		174	Εσθλα	7	Χύ	22	125	53	68	42	24	Οι Πι Α Ασθλα
15	Επί	1964	Επί	340.000	*		-	-	37	Χύ	18	540	55	74	12	90	Οι Πι Α Ασθλα
16	Επί	1964	Επί	845.000	*	*	853	Ασθλα	0.2	Χύ	16	720	147	260	264	780	Οι Πι Α Ασθλα
17	Επί	1965	Ασθλα	3.400.000	*		1.938	Ασθλα	76	Χύ	45	170	215	110	134	580	Energoproject
18	Ασθλα	1965	Γάνου	298.000	*		201	Επί	8	Εσθλα	33	116	61	33	26	160	Energoproject
19	Επί	1966	Επί	2.180.000	*		449	Επί	38	Χύ	45	183	302	175	284	366	Energoproject
20	Επί	1966	Οσθλα (Γάνου)	363.000	*		58	Αύνα	26	Χύ	40	137	156	47	78	204	Howard Humphreys & Sons
21	Επί	1966	Επί	860.000	*		382	Επί	36	Εσθλα	38	168	150	83	129	280	Energoproject
22	Ασθλα	1968	Ασθλα	13.500.000	*		1.924	Ασθλα	157	Χύ	49	294	525	1.100	115	850	Energoproject
23	Εσθλα	1973	Οσθλα (Γάνου)	13.850.000	*	*	89	Εσθλα	36	Χύ	71	233	830	650	70	300	Howard Humphreys & Sons
24	Επί	1973	Ασθλα (Γάνου)	620.000	*		156	Αύνα	8	Ασθλα	33	132	39	110	45	63	Οι Πι Α Ασθλα
25	Επί	1973	Γάνου	2.273.000	*		-	-	430	Χύ	15	1.000	278	620	110	560	Οι Πι Α Ασθλα
26	Ασθλα	1975	Ασθλα	129.000	*		24	Ασθλα	38	Ασθλα	23	97	10	20	45	204	Οι Πι Α Ασθλα
27	Ασθλα	1981	Ασθλα	53.000	*		11	Ασθλα	9	Οσθλα	19	58	2	12	-	63	Οι Πι Α Ασθλα
28	Ασθλα	1982	Επί	52.375.000	*		5.088	Εσθλα	227	Χύ	53	700	2.097	2.590	230	1.484	Sir M. MacDonald & Partners
29	Επί	1982	Επί	1.430.000	*		308	Ασθλα	19	Εσθλα	42	155	240	96	75	100	Οι Πι Α Ασθλα
30	Εσθλα	1985	Ασθλα	17.100.000	*		765	Εσθλα	96	Εσθλα	60	482	1.700	875	69	1.268	Rofe Kennard & Lapworth
31	Ασθλα	1985	Επί	15.500.000	*	*	320	Εσθλα	79	Εσθλα	60	390	1.090	1.000	62	1.130	Rofe Kennard & Lapworth
32	Ασθλα	1986	Οσθλα	24.000.000	*		3.300	Ασθλα	91	Εσθλα	70	260	1.400	1.250	182	360	Sir William Halcrow and Partners
33	Ασθλα	1987	Ασθλα	6.800.000	*		-	-	-	Χύ	16	272	220	1.250	-	35	Sir William Halcrow
34	Επί	1988	Επί	115.000.000	*	*	-	-	308	Χύ	110	550	9.400	3.600	408	1.928	Sogreah and Hydroconsult
35	Ασθλα	1994	Ασθλα	1.690.000	*	*	350	Εσθλα	350	Χύ	37	394	366	160	22	30	Οι Πι Α Ασθλα
36	Ασθλα	1998	Ασθλα	4.300.000	*	*	1.600 2.300	Ασθλα	116	Χύ	45	208	430	353	80	2.450	Howard Humphreys & Sons
37	Οσθλα	2000	Επί	100.000	*		44	Ασθλα	11	Ασθλα	23	79	9	15	25	400	Οι Πι Α Ασθλα
38	Επί	2002	Επί	2.800.000	*		-	-	45	Χύ	33	200	260	305	68	800	Mott MacDonald
39	Επί	2004	Επί	18.000.000	*	*	-	-	56	Εσθλα	75	650	1.900	926	119	780	Howard Humphreys & partners

ΦΡΑΓΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ																			
Α/Α	ΟΝΟΜΑ	ΕΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡ- ΓΙΑΣ	ΠΟΤΑΜΟΣ	ΧΩΡΗΤΙ- ΚΟΤΗΤΑ (m ³)	ΣΚΟΠΟΣ			ΑΡΔΕΥΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΧΗ		ΛΕΚΑΝΗ ΑΠΟΡΡΟΗΣ Km ²	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΑΝΑΧΩΜΑΤΟΣ				ΛΙΜΝΗ ΥΠΕΡΧΕΙΛΙΣΤΗΣ			ΜΕΛΕΤΗ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ
					ΥΔΡΕΥΣΗ	ΑΡΔΕΥΣΗ	ΕΜΠΛΟΥ- ΤΙΣΤΙΚΟ	Ha	ΕΙΔΟΣ		ΤΥΠΟΣ	ΥΨΟΣ m	ΜΗΚΟΣ m	ΟΓΚΟΣ 1 000 m ³	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ 1000 m ²	ΜΗΚΟΣ m	ΤΑΧΥΤΗΤΑ m ³ /s		
ΜΙΚΡΑ ΦΡΑΓΜΑΤΑ																			
1	Λυθροδόνας (Κάτω)	1945	Κουτσός (Γιαλιάς)	32.000	*		34	Λαχανικά	9	Βαρύτητας	11	42	3	15	34	70	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
2	Λύμπια	1945	Τρέμβος	18.000	*		51	Λαχανικά	29	Βαρύτητας	5	122	5	90	25	155	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
3	Καλό Χωριό Κλήρου	1947	Ακάκι (Σερράχης)	82.000	*		181	Λαχανικά	23	Βαρύτητας	9	37	2	13	23	44	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
4	Γαληνή	1947	Κάμπτος	23.000	*		174	Καλλιέργειες	26	Βαρύτητας	11	19	1	5	13	17	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
5	Ακρούνια	1947	Γερμασόγεια	23.000	*		53	Καλλιέργειες	-	Βαρύτητας	7	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
6	Πέτρα (Κάτω)	1948	Αισάς	32.000	*		362	Καλλιέργειες και λαχανικά	37	Βαρύτητας	9	36	2	8	21	32	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
7	Πέτρα (Πάνω)	1951	Αισάς	23.000	*		260	Καλλιέργειες και λαχανικά	34	Βαρύτητας	9	35	2	4	31	52	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
8	Λυθροδόνας (Πάνω)	1952	Κουτσός (Γιαλιάς)	32.000	*		34	Λαχανικά	3	Βαρύτητας	10	21	2	10	19	13	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
9	Συγκραση	1968	Μερίκερος	1.115.000	*	*	-	Σιπρά και καλλιέργειες	44	Χωμάτινο	7	489	63	720	19	164	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
10	Λύμπια (Νέο)	1977	Τρέμβος	220.000	*		51	Λαχανικά	29	Βαρύτητας	12	122	5	90	25	155	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
11	Κουκία	1900	-	4.545.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	6	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
12	Άγιος Λουκάς	1955	-	455.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	3	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
13	Γύψου	1955	-	100.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	3	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
14	Άγιος Γεώργιος	1962	-	90.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	6	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
15	Σωτήρα	1962	-	45.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	8	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
16	Παναγιά Αμμοχώστου	1962	-	45.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	7	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
17	Εμπλουτιστικά Αμμοχώστου	1963	-	165.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	8	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
18	Παραλίμνι	1963	-	115.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	5	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
19	Αγία Νάπα	1963	-	55.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	8	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
20	Αντιπλημμυρικά Αμμοχώστου	1963	-	50.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	5	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
21	Λίμνη Αγίου Λουκά	1964	-	4.545.000	*		-	-	-	Χωμάτινη	3	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
22	Άγιος Νικόλαος	1964	-	1.365.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	2	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
23	Λίμνη Παραλιμνίου	1964	-	1.365.000	*		-	-	-	Χωμάτινη	1	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
24	Φρέναρος	1964	-	115.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	5	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
25	Δερύνεια	1964	-	23.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	6	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
26	Μακράσκα	1966	-	195.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	8	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
27	Ξυλοφάγου	1966	-	86.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	7	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
28	Κοντέα	1966	-	82.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	5	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
29	Αυγόρου	1966	-	68.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	3	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
30	Φρέναρος	1966	-	45.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	7	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
31	Σωτήρα	1966	-	32.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	5	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
32	Άγνα Μεσάνια	1967	-	90.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	4	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
33	Λύση	1967	-	77.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	7	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
34	Άγιος Γεώργιος	1967	-	68.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	3	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
35	Ορμίδα	1968	-	100.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	5	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
36	Ακανθού	1968	-	45.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	6	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
37	Άγιος Επικτήτος	1968	-	34.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	6	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
38	Βρυσούλλες	1969	-	140.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	7	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
39	Εμπλουτιστικά Μόρφου	1969	-	130.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	5	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
40	Ξυλοτύμπου	1969	-	50.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	7	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
41	Πρωτοπαπάς	1970	-	90.000	*		-	-	-	Χωμάτινο	6	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	
42	Αραδίππου	1987	-	90.000	*		-	-	-	Βαρύτητας	14	-	-	-	-	-	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	Τμήμα Αναπύξεως Υδάτων	

ΦΡΑΓΜΑΤΑΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Α/Α	ΟΝΟΜΑ	ΕΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	ΠΟΤΑΜΟΣ	ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑ (m ³)	ΣΚΟΠΟΣ			ΑΡΔΕΥΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΧΗ		ΛΕΚΑΝΗ ΑΠΟΡΡΟΗΣ Km ²	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΑΝΑΧΩΜΑΤΟΣ				ΛΙΜΝΗ			ΥΠΕΡΧΕΙΛΙΣΤΗΣ			ΜΕΛΕΤΗ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ
					ΥΔΡΕΥΣΗ	ΑΡΔΕΥΣΗ	ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΤΙΚΟ	Ha	ΕΙΔΟΣ		ΤΥΠΟΣ	ΥΨΟΣ m	ΜΗΚΟΣ m	ΟΓΚΟΣ 1 000 m ³	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ 1000 m ²	ΜΗΚΟΣ m	ΤΑΧΥΤΗΤΑ m ³ /s					
ΕΞΩΠΟΤΑΜΙΕΣ ΔΕΞΑΜΕΝΕΣ																						
1	Πρόδρομος	1962	Εξωποτάμια δεξαμενή	122.000		*		23	Δέντρα	-	Χωμάτινη	10	-	74	26	-	-	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων			
2	Κυπερούντα Αρ.1	1974	Εξωποτάμια δεξαμενή	50.000		*		8	Δέντρα, λαχανικά	1	Χωμάτινη	7	-	-	-	-	-	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων			
3	Πελένδρια	1980	Εξωποτάμια δεξαμενή	123.000		*		50	Εσπεριδοειδή, λαχανικά	2	Χωμάτινη	18	-	59	21	-	-	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων	Fysko Constructing Ltd			
4	Εππαγώνια Αρ.1	1980	Εξωποτάμια δεξαμενή	92.000		*		19	Εσπεριδοειδή, ελιές, λαχανικά	5	Χωμάτινη	16	-	46	17	-	-	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων	Iacovou Bros			
5	Χανδριά	1980	Εξωποτάμια δεξαμενή	70.000		*		13	Δέντρα, λαχανικά	0.8	Χωμάτινη	35	-	41	14	-	-	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων	Cybarco Ltd			
6	Μελίνη Αρ.1	1980	Εξωποτάμια δεξαμενή	59.000		*		12	Εσπεριδοειδή, ελιές	6.5	Χωμάτινη	22	-	32	13	-	-	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων	Iacovou Bros			
7	Άγιοι Βαβασιανός Αρ.1	1980	Εξωποτάμια δεξαμενή	55.000		*		11	Εσπεριδοειδή, ελιές, λαχανικά	-	Χωμάτινη	17	-	32	11	-	-	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων	Iacovou Bros			
8	Ακαπνού - Εππαγώνια	1981	Εξωποτάμια δεξαμενή	132.000		*		22	Εσπεριδοειδή, ελιές	19.6	Χωμάτινη	9	-	67	33	-	-	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων	Iacovou Brothers (Construction) Ltd			
9	Κάτω Μύλος	1981	Εξωποτάμια δεξαμενή	104.000		*		23	Εσπεριδοειδή, λαχανικά	6.2	Χωμάτινη	23	-	41	20	-	-	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων	Phoenic Construction Ltd			
10	Εππαγώνια Αρ.3	1981	Εξωποτάμια δεξαμενή	65.000		*		12	Εσπεριδοειδή, ελιές	3.9	Χωμάτινη	12	-	67	24	-	-	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων	Iacovou Bros			
11	Αρακαπός Αρ.1	1982	Εξωποτάμια δεξαμενή	192.000		*		35	Εσπεριδοειδή, ελιές	4.6	Χωμάτινη	12	-	77	31	-	-	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων	Iacovou Bros			
12	Εππαγώνια Αρ.2	1982	Εξωποτάμια δεξαμενή	127.000		*		20	Εσπεριδοειδή, ελιές	3.9	Χωμάτινη	8	-	68	36	-	-	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων	Hadjiconstantis-Fysentides-Charalambous			
13	Κυπερούντα Αρ. 2	1983	Εξωποτάμια δεξαμενή	273.000		*		60	Δέντρα, λαχανικά	1.6	Χωμάτινη	27	-	94	36	-	-	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων	Iacovou Bros			
14	Λαγουδερά	1983	Εξωποτάμια δεξαμενή	71.000		*		16	Κερασιές, ροδακινιές, ελιές	5.7	Χωμάτινη	36	-	63	14	-	-	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων	Phoenic Construction Ltd Kykon			
15	Ορά	1983	Εξωποτάμια δεξαμενή	62.000		*		15	Εσπεριδοειδή, ελιές	1.7	Χωμάτινη	18	-	34	13	-	-	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων	Phoenic Construction Ltd			
16	Αγριθια	1983	Εξωποτάμια δεξαμενή	59.000		*		10	Δέντρα, λαχανικά	0.7	Χωμάτινη	18	-	25	12	-	-	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων	Iacovou Bros			
17	Χοιροκοπία	1984	Εξωποτάμια δεξαμενή	205.000		*		39	Εσπεριδοειδή, λαχανικά	-	Χωμάτινη	16	-	95	31	-	-	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων	Iacovou Bros			
18	Διερώνα	1984	Εξωποτάμια δεξαμενή	159.000		*		34	Εσπεριδοειδή, ελιές	18.7	Χωμάτινη	24	-	59	27	-	-	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων	Char. Apostolides			
19	Αρακαπός Αρ.2	1984	Εξωποτάμια δεξαμενή	120.000		*		23	Εσπεριδοειδή, ελιές	4.5	Χωμάτινη	12	-	44	27	-	-	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων	Char. Apostolides			
20	Φαρμάκος Αρ.2	1984	Εξωποτάμια δεξαμενή	61.000		*		10	Ελιές, λαχανικά	-	Χωμάτινη	24	-	47	12	-	-	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων	Iacovou Bros			
21	Άγιοι Βαβασιανός Αρ.2	1984	Εξωποτάμια δεξαμενή	43.000		*		7	Εσπεριδοειδή	-	Χωμάτινη	25	-	30	9	-	-	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων	Chr. Charalampous			
22	Φαρμάκος Αρ.1	1984	Εξωποτάμια δεξαμενή	21.000		*		5	Ελιές, λαχανικά	-	Χωμάτινη	18	-	19	6	-	-	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων	Iacovou Bros			
23	Έσσω Γαλάτα	1985	Εξωποτάμια δεξαμενή	35.000		*		17	Φυλλοβόλα δέντρα	-	Χωμάτινη	27	-	-	8	-	-	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων			
24	Οδού Αρ.1	1996	Εξωποτάμια δεξαμενή	32.000		*		12	Εσπεριδοειδή	2.9	Χωμάτινη	33	-	46	9	-	-	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων	Αδ'φοί Χαράλαμπος ΛΤΔ			
25	Οδού Αρ.2	1996	Εξωποτάμια δεξαμενή	53.000		*		13	Εσπεριδοειδή	2.9	Χωμάτινη	34	-	30	13	-	-	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων	Αδ'φοί Χαράλαμπος ΛΤΔ			
26	Μελίνη Αρ.2	1996	Εξωποτάμια δεξαμενή	97.000		*		14	Εσπεριδοειδή	-	Χωμάτινη	36	-	97	14	-	-	Τμήμα Ανατύξεως Υδάτων	Αδ'φοί Χαράλαμπος ΛΤΔ			

Μεγάλος Υδατοφράκτης: Για σκοπούς συμπερίληψης στο Παγκόσμιο Μητρώο Υδατοφρακτών, μεγάλος υδατοφράκτης καθορίζεται ως "οποιοσδήποτε υδατοφράκτης ύψους πάνω από 15 μέτρα (η μέτρηση γίνεται από το πιο χαμηλό σημείο των θεμελίων μέχρι την κορυφή του υδατοφράκτη) ή οποιοσδήποτε υδατοφράκτης ύψους μεταξύ 10 και 15 μέτρων που πληροί μία τουλάχιστον από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) Το μήκος στέψης δεν είναι μικρότερο από 500 μέτρα, β) η χωρητικότητα της λίμνης που σχηματίζει ο υδατοφράκτης δεν είναι μικρότερη του ενός εκατομμυρίου κυβικών μέτρων, γ) η μέγιστη δυνατότητα του υδατοφράκτη για εκκένωση πλήμυρας δεν είναι μικρότερη των 2.000 κυβικών μέτρων το δευτερόλεπτο, δ) ο υδατοφράκτης είχε ιδιαίτερα δύσκολα προβλήματα θεμελίωσης και ε) ο υδατοφράκτης έχει ασυνήθιστο σχεδιασμό".

ICOLD: Λεξικό Τεχνικών Όρων για Φράγματα, 1994

ΜΙΚΡΑ ΦΡΑΓΜΑΤΑ

Λυθροδόντας (Κάτω) (1945)

32.000 m³

Καλό Χωριό Κλήρου (1947)

82.000 m³

Γαληνή (1947)

23.000 m³

Ακρούντα (1947)

23.000 m³

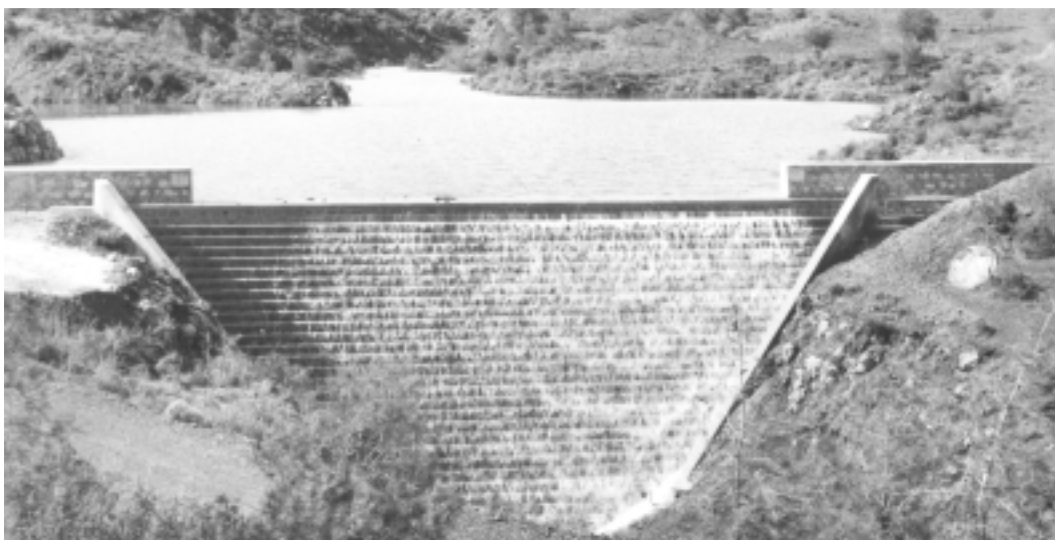
Πέτρα (Κάτω) (1948)

32.000 m³

Πέτρα (Πάνω) (1951)

23.000 m³

Λυθροδόντας (Πάνω) (1952)

32.000 m³

Σύγκραση (1968)

1.115.000 m³

Λύμτια (νέο) (1977)

220.000 m³

ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΤΙΚΑ - ΑΝΤΙΠΛΗΜΥΡΙΚΑ

Κούκλια (1900)

4.545.000 m³

Άγιος Λουκάς (1955)

455.000 m³

Άγιος Γεώργιος (1962)

90.000 m³

Παναγιά Αμμοχώστου (1962)

45.000 m³

Αγία Νάπα (1963)

55.000 m³

Μακράσικα (1966)

195.000 m³

Ακανθού (1968)

45.000 m³

Αραδίππου (1987)

90.000 m³

ΕΞΩΠΟΤΑΜΙΕΣ ΔΕΞΑΜΕΝΕΣ

Πρόδρομος (1962)

122.000 m³

Κυπερούντα Αρ. 1 (1974)

50.000 m³

Πελένδρια (1980)

123.000 m³

Επγαώνια Αρ. 1 (1980)

92.000 m³

Χανδριά (1980)

70.000 m³

Μελίνη Αρ. 1 (1980)

59.000 m³

Άγιοι Βαβασινιάς Αρ. 1 (1980)

55.000 m³

Ακαπνού - Επταγώνια (1981)

132.000 m³

Κάτω Μύλος (1981)

104.000 m³

Εππαγώνια Αρ. 3 (1981)

65.000 m³

Αρακαπάς Αρ. 1 (1982)

192.000 m³

Επιταγώνια Αρ. 2 (1982)

127.000 m³

Κυπερούντα Αρ. 2 (1983)

273.000 m³

Λαγουδερά (1983)

71.000 m³

Ορά (1983)

62.000 m³

Αγγίδια (1983)

59.000 m³

Χοιροκοιλία (1984)

205.000 m³

Διγράνα (1984)

159.000 m³

Αρακαπάς Αρ. 2 (1984)

120.000 m³

Φαρμακάς Αρ. 1,2 (1984)

21.000 m³, 61.000 m³

Άγιοι Βαβασινιάς Αρ. 2 (1984)

43.000 m³

Έσσω Γαλάτα (1985)

35.000 m³

Οδοῦ Αρ. 1 (1996)

32.000 m³

Οδοῦ Αρ. 2 (1996)

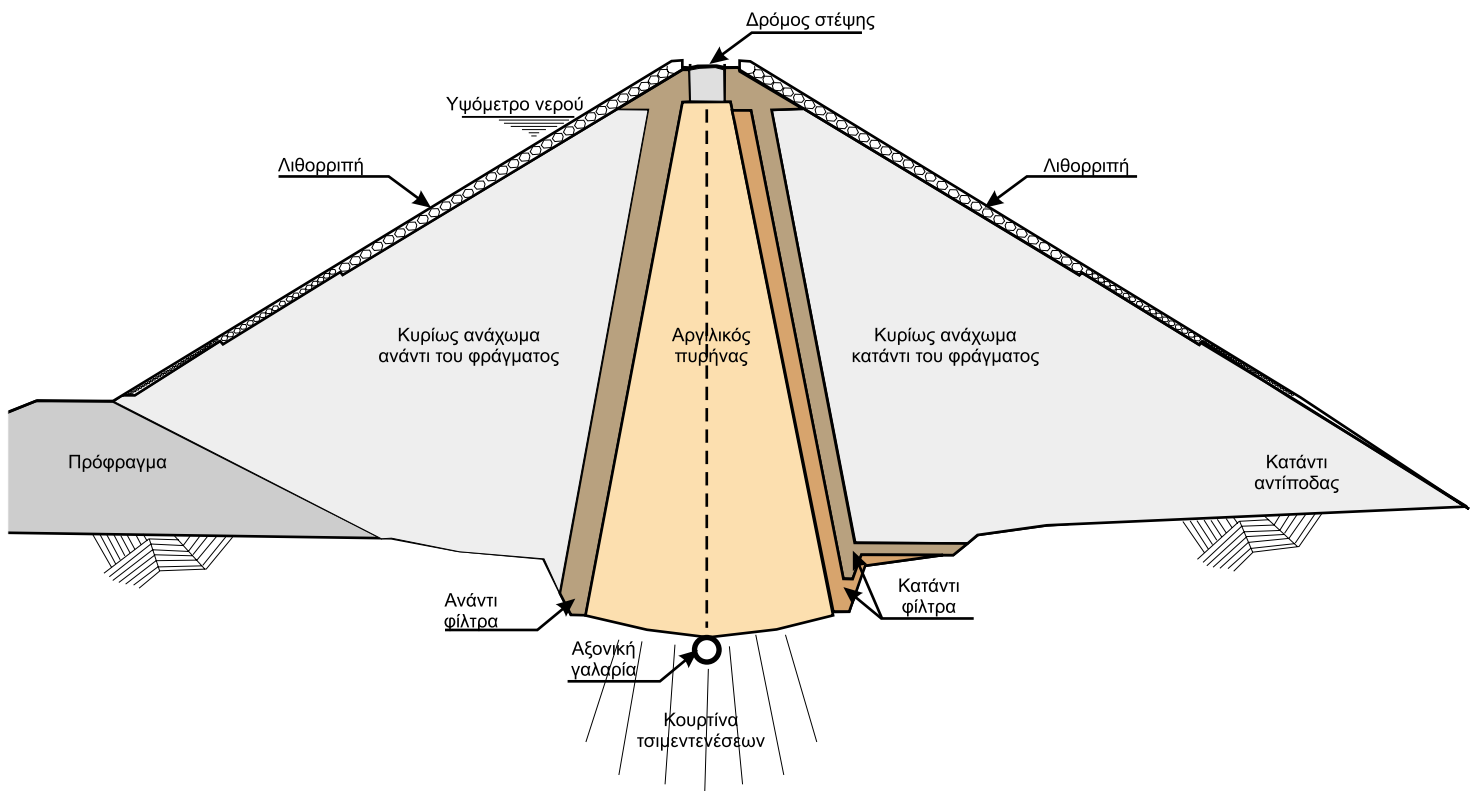
53.000 m³

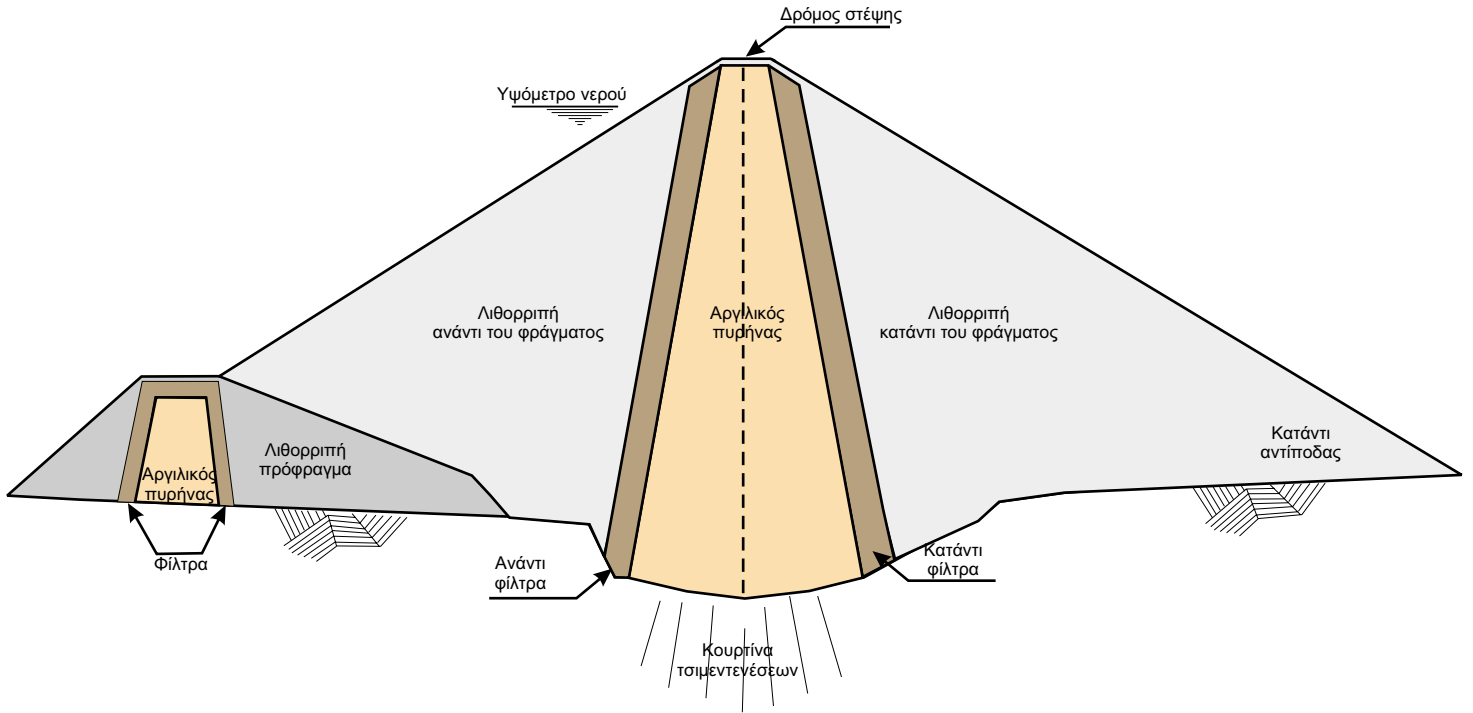
Μελίνη Αρ. 2 (1996)

97.000 m³

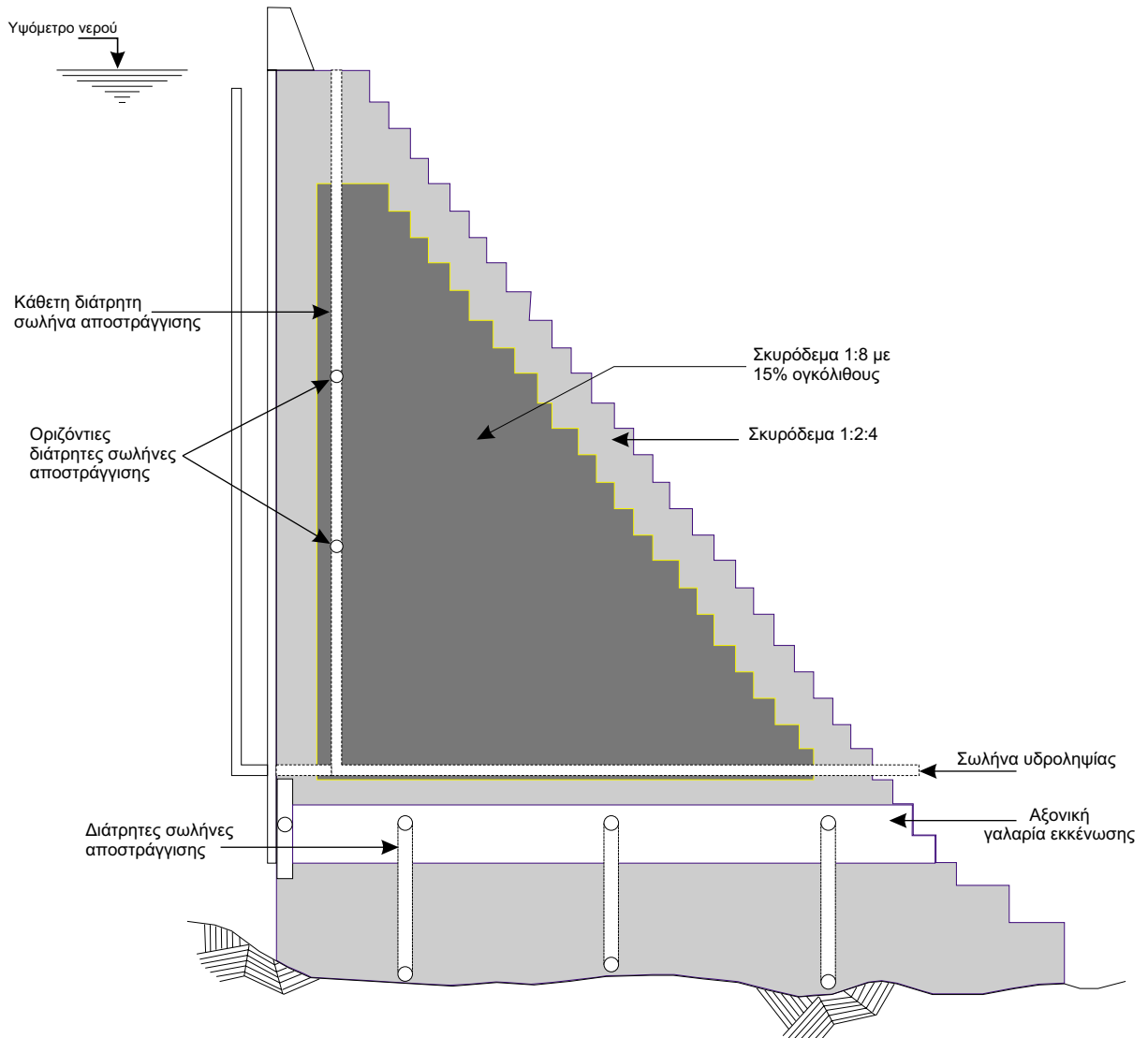
ΤΥΠΙΚΗ ΤΟΜΗ ΧΩΜΑΤΙΝΟΥ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ

ΤΥΠΙΚΗ ΤΟΜΗ ΛΙΘΟΡΡΙΠΤΟΥ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ

ΤΥΠΙΚΗ ΤΟΜΗ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ

Γ.Τ.Π. 217/2001 - 5.000

ISBN 9963-38-245-2

Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών για το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
Εκτύπωση: Τυπογραφείο Αρχοντίδης Λτδ